



13

# କ୍ଷତିଜ୍ୟୋତିଃ ଶାନ୍ତିଯଜ୍ଞ





# କ୍ଷିତିଜ୍ୟୋତିଃ ଶାନ୍ତିଯଜ୍ଞ

ସା୧୪୧୭ଲ, କୁମ୍ଭ ଦି୧୭ନ, ସୋମବାର, ଫାଲ୍‌ଗୁନ ଦି୧୦ନଠାରୁ  
କୁମ୍ଭ ଦି୨୦ନ, ଗୁରୁବାର, ଫାଲ୍‌ଗୁନ ଦି୧୩ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଇଂରାଜୀ ମତେ  
ମାର୍ଚ୍ଚ ତା୧୨ଖ ଠାରୁ ତା୪ରିଖ, ୨୦୧୦ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ॥

**ସ୍ଥାନ :** କ୍ଷିତିଜ୍ୟୋତିଃ ଆଶ୍ରମ ଶାଖା, ଚକେଇସିଆଣି, ଶ୍ରୀରାମ ନଗର,  
ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଜିଲ୍ଲା : ଖୋର୍ଦ୍ଧା, ଓଡ଼ିଶା ।  
ଚୈତ୍ର କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ପ୍ରତିପଦା ଠାରୁ ଚୈତ୍ର କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଚତୁର୍ଥୀ/ପଞ୍ଚମୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ॥

ଓଁ ମଙ୍ଗଳଂ ପ୍ରଭୁପାଦାୟ ମଙ୍ଗଳଂ ଶୁଭଦାୟିନେ ।  
ମଙ୍ଗଳଂ ତତ୍ତ୍ୱମୂର୍ତ୍ତୟେ ମଙ୍ଗଳଂ ପରମାତ୍ମନେ ॥



ଓଁ ଶୂନ୍ୟପ୍ରକାଶାୟ ନମଃ ! ଓଁ ବିଶ୍ୱପ୍ରକାଶାୟ ନମଃ !!  
ଓଁ ମହାପ୍ରକାଶାୟ ନମଃ ! ଓଁ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶାୟ ନମଃ !!  
ଓଁ ଜ୍ୟୋତିଃପ୍ରକାଶାୟ ନମଃ ! ଓଁ ଚରମପ୍ରକାଶାୟ ନମଃ !!  
ଓଁ ନମୋ ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରକାଶାୟ ନମଃ !!!



ଓଁ ଯ ବ୍ରାହ୍ମ ବରଶକ୍ତି ସୌରଭଧର  
ଯ ଶାଶ୍ୱତ ବରଦ  
ଯ ଶକ୍ତି ତ୍ରୟ ଦେବଦେବ ବିନତ  
ସଂସ୍କାର ସିଦ୍ଧି ପ୍ରଦ ।  
ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ ବିଳାସ ସାଧନକର  
ଜ୍ଞାନପ୍ରଦ ସର୍ବଦା  
ସ ଦେବ ଭକ୍ତିଦାୟୀ ସୁମଙ୍ଗଳକର  
ସତ୍ୟାର୍ଥ ଶୁଦ୍ଧପାଦ ॥



ଓଁ ଶ୍ରୀକେଶବାରୁ୍ୟତ ଗୋବିନ୍ଦ ଚରମପାଶେ  
ମୁକୁନ୍ଦ ମାଧବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ତତ୍ତ୍ୱମୂର୍ତ୍ତେ ।  
ନାରାୟଣାମରପତେ ତ୍ରିଜଗନ୍ନିବାସ  
ଶ୍ରୀଲକ୍ଷ୍ମୀପତେ କୃପୟା ପାତୁ ନ ପତନାତ୍ ॥



ଓଁ ବିଶ୍ୱଗୁରୁ ପରମାତ୍ମନେ ନମଃ !!!

ବିଶ୍ୱ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଇତିହାସରେ ଆଜି ଗୋଟିଏ ନୂତନ ପୃଷ୍ଠା ଯୋଡ଼ି ହୋଇଯିବାର ଶୁଭଲଗ୍ନ ଉପନୀତ । ଆଜି ଫାଲ୍‌ଗୁନ ଦି ୧୦ନ, ସୋମବାର, କୁମ୍ଭ ଦି ୧୭ନ, ଚୈତ୍ରମାସ, କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ, ପ୍ରତିପଦା ତିଥି, ପୂର୍ବା ଫାଲ୍‌ଗୁନା ନକ୍ଷତ୍ର, ସିଂହ ରାଶିରେ ଚନ୍ଦ୍ର, କୁମ୍ଭ ରାଶିରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ । ଗଜପତି ଦିବ୍ୟସିଂହ ଦେବଙ୍କର ଉନପଞ୍ଚାଶ ଅଙ୍କର ଉତ୍କଳୀୟ ୧୪୧୭ ସାଲର ରତିକାମଦେବ ମହୋତ୍ସବ, ହୋଲିପର୍ବ ଆଜି । ଇଂରାଜୀ ମତାନୁସାରେ ୨୦୧୦ ମସିହା, ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ଏକ (୧) ତାରିଖ । ବହୁପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ପାବନ ଦିବସ । ପବିତ୍ର ଦିବସର ଶୁଭଲଗ୍ନରେ ଆଜିଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ତାରିଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବିଭକ୍ତ ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା (ଏବେକାର ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲା)ର ଚକେଇ ସିଆଣି ଗ୍ରାମର କ୍ଷିତିଜ୍ୟୋତି ଆଶ୍ରମ ପରିସରରେ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ମାହାଜ୍ଞାୟ କ୍ଷିତିଜ୍ୟୋତି ଆଶ୍ରମ, ଅତ୍ୟୁତଗୁପ୍ତବ୍ରହ୍ମସଂଘ, ବିଶ୍ୱକ୍ଳାତୃତ୍ୱ ଦିବ୍ୟାତ୍ମା ପରିଷଦ ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ କ୍ଷିତିଜ୍ୟୋତିଃ ଶାନ୍ତିଯଜ୍ଞ ସହିତ ସତ୍‌ସଙ୍ଗ ମହୋତ୍ସବ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଛି । କିନ୍ତୁ, କାହିଁକି ? ଏହି କାହିଁକିର ଉତ୍ତର ପରବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଉଦ୍ଘୋଷିତ ଅବଶ୍ୟ ହେବ । କିନ୍ତୁ ତା'ପୂର୍ବରୁ ଏହିଗ୍ରାମ ଏବଂ ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ସମ୍ୟକ୍ ଐତିହାସିକ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନକୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେବା ଉଚିତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟହେବ ଏବଂ ତାହା ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ହେବ ନାହିଁ ।

ଚକେଇସିଆଣି ବା ଚକେଇସିହାଣୀର ପ୍ରକୃତ ଓ ପ୍ରାଚୀନ ନାମ ଗଡ଼ ସାହି । ଚକେଇସିହାଣୀ ଓ ସମେଲଗଡ଼ିଆ ଦୁଇଗୋଟି ଗାଁ । ମାତ୍ର ଦୁଇ ଗୋଟି ଗାଁର ପରିତ୍ୱୟ ଗୋଟିଏ, ଏକ ଏବଂ ଅଭିନ । ସମେଲଗଡ଼ିଆ ଗାଁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶାସନ ଓ ଶବ୍ଦର ସାହି । ଅତୀତରେ ପ୍ରାଚୀନ କାଳରେ ଏହି ଗାଁଟି ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଗୋଟିଏ ଗଡ଼ ଭାବରେ ଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟକୁ ସହଜରେ କେହି ପ୍ରବେଶ କରି ପାରୁ ନଥିଲେ । ଏଠାରେ ସାଧାନ୍ତ ମାନଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ ପୁରାବ ଓ ପ୍ରାତୁଭାବ ଥିଲା । ତେଣୁ ଏହାର ପ୍ରକୃତ ଓ ପ୍ରାଚୀନ ନାମ ଥିଲା ଗଡ଼ ସାହି । ପୁରାତନ କାଳରେ ଏ ଅଞ୍ଚଳ ଘନ ଅରଣ୍ୟରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ଅନେକ ରାଜା ନିଜ ନିଜର ମନଃମାନା ପରିପୁରଣ ପାଇଁ ଏହି ଘଞ୍ଚ ଜଙ୍ଗଲରେ ସାହସର ସହିତ ପ୍ରବେଶ କରି ଦେବାଶକ୍ତିଙ୍କର ପୂଜା, ଅର୍ଚ୍ଚନା, ଉପାସନା, ଧ୍ୟାନ, ତପସ୍ୟା ଆଦି ଅତି କଠୋର ଭାବରେ ଓ ନିଷ୍ଠା ସହକାରେ କରୁଥିଲେ । ମାତୃସ୍ୱରୂପିଣୀ ମାତୃଶକ୍ତିଙ୍କର କୃପା ଲାଭ କରି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକେ ସିଦ୍ଧିଲାଭ କରିପାରିଥିଲେ ଓ ନିଜନିଜର ଶକ୍ତିସାମର୍ଥ୍ୟ ବଢ଼ାଇ ପାରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅନେକେ ଭ୍ରଷ୍ଟ ହୋଇ ପିଣ୍ଡାତ ରୂପେ ବଶଜଙ୍ଗଲରେ ଉଦ୍ଘାତ ରୋଗଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ଭୃମଣ କରୁକରୁ ହିଂସ୍ରଜନ୍ତୁଙ୍କର ଶୀକାର ହୋଇ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ସର୍ବ ପୁରାତନ ଠାକୁର ହେଉଛନ୍ତି ମହାଦେବ ମଞ୍ଚନାଥ ଦେବ । ଏହି ଶିବ ଲିଙ୍ଗ ପାତାଳପୁଟ । ଅନେକ ବୀର ଶୈବ ଭୈରବ ସାଧକ ମଞ୍ଚନାଥ ଦେବଙ୍କ ଲିଙ୍ଗର ମୂଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପାଇଁ ଛାଡ଼ି ଦେଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହାର ସନ୍ଧାନ ପାଇ ନ ପାରି ଲିଙ୍ଗ ପାତାଳପୁଟ ବୋଲି ମୁକ୍ତକଣ୍ଠରେ ଘୋଷଣା କରି ଯାଇଥିଲେ । ତାହା ଏବେ ମଧ୍ୟ ଲୋକମୁଖରେ ପ୍ରଚାରିତ ଏବଂ ଏହା ଏକ ସତ୍ୟସିଦ୍ଧ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ । ଅନେକ ଭୈରବ ସାଧକ ଶୈବ ଏହି ଅଭିଯାନରେ ମୃତ୍ୟୁମୁଖରେ ପଡ଼ିଥିଲେ ବୋଲି ସ୍ଥାନୀୟ ଅତି ବୃଦ୍ଧବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମୁହଁରେ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ହୋଇ ପୁରୁଷାନୁକ୍ରମରେ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଦ୍‌ଘୋଷିତ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦେବତା ମହାଦେବ ମଞ୍ଚନାଥ ଦେବଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ରକରି କାଳକ୍ରମେ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ମଞ୍ଚେଶ୍ୱର ଗାଁ ଗଢ଼ି ଉଠିଥିଲା । ମଞ୍ଚେଶ୍ୱର ଗାଁ ନିକଟରେ ମଞ୍ଚେଶ୍ୱର ରେଳଷ୍ଟେସନ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ମଞ୍ଚେଶ୍ୱର ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଅଛି । ଆଜିର ବସ୍ତୁବାଦୀ ଜଗତରେ ଭୌତିକ ଓ ଅନିତ୍ୟ ସୁଖ ସନ୍ଧାନୀ ମଣିଷ ଏ ଅଞ୍ଚଳର ପ୍ରାଚୀନ କୀର୍ତ୍ତି, ସୃଷ୍ଟିହ୍ୟ, ପୌରାଣିକତାର ଅନୁସନ୍ଧାନ ପାଇଁ ବିମୁଖ ହୋଇଥିବାରୁ ଏ ସବୁ ତଥ୍ୟ ଓ ତତ୍ତ୍ୱ ଜିଜ୍ଞାସୁ ହୋଇପାରୁନାହିଁ ବା ହୋଇପାରିନାହିଁ ।

ଚକେଇ ସିହାଣୀ, ସମେଲ ଗଡ଼ିଆ ବା ଗଡ଼ ସାହିର ଉତ୍ତର ଦିଗରେ ପବିତ୍ର କୁଆଖାଇ ନଦୀ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଛି । ଗାଁର ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରେ ମା' ପାଟଦେବୀ ମା' ହାଡ଼ବାଇ ଠାକୁରାଣୀ ବିଜେ ହୋଇଛନ୍ତି । ପୂର୍ବ ଦିଗରେ ମା' ସପ୍ତସତୀଙ୍କ ପୀଠ ଅବସ୍ଥିତ । ଗ୍ରାମର ଗ୍ରାମଦେବତା ରୂପେ ମା' ଓଗାଳମଣୀ ଏବଂ ମା' ହାଡ଼ବାଇ ପୂଜାପାଇ ଆସୁଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାଚୀନ ତାଳପତ୍ର ପୋଥିରେ ଏ ଅଞ୍ଚଳର ବର୍ଣ୍ଣନା ପ୍ରସଙ୍ଗରୁ ଏଠାରେ ସାମିତ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ମାତ୍ର କେତୋଟି ପଦ ଉଦ୍ଧାର କରାଯାଉଛି -

**‘ପୁରୁବ ଦିଶାରେ ମାତା ସପ୍ତସତୀ ପୀଠ  
ଦକ୍ଷିଣରେ ବିଜେ ଥିବେ ଦେବୀ ମାତା ପାଟ  
ଉତ୍ତରରେ ବହୁଥିବ ନଇ କୁଆଖାଇ  
ଦେବ ମଞ୍ଚନାଥ ମହାଦେବ ପୀଠ ଏହି  
ପାତାଳୁ ପୁଟିଛି ଏହି ଶିବଲିଙ୍ଗ ଶରୀ**

**ପୂଜନ ଦର୍ଶନ କଲେ ଜୀବ ଯିବ ତରି ।'**

ପୁଣି ପୁରାତନ ଯୁଗରେ ଗଡ଼ସାହିର ନିଘଞ୍ଚ ଅରଣ୍ୟର ଏହିତିହ୍ୟ ସଂପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାଚୀନ ରଚନାରୁ ସମ୍ୟକ୍ ସୂଚନା ମିଳିଥାଏ । ଯଥା :

**'ଗଡ଼ ଥିଲା ଏଇ ଗାଁ,  
ଖଣ୍ଡମଣ୍ଡଳରେ ତାକ ତା' ନାଁ  
ମିତଣୀଲୋ,  
ସାଧନପୀଠ ସେ ଛାଁ ।  
କେତେ ମାନସିକ ଧରି,  
କେତେକେତେ ରଜା ପୂଜନ କରି  
ମିତଣୀଲୋ,  
ଦେବୀଶକତି ଥିଲେ ଆବୋରି ।'** ଇତ୍ୟାଦି....

ସେ ଯାହା ହେଉ, ଏ ଅଞ୍ଚଳର ପ୍ରାଚୀନତା ଓ ପ୍ରାଚୀନ ମହାନତା ସଂପର୍କରେ ବହୁ ପ୍ରାଚୀନ ସାଧକ କବିଙ୍କର ରଚିତ ତାଳପତ୍ର ଖେଦାରେ କିଛି କିଛି ତଥ୍ୟ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇ ରହିଛି । ହୁଏତ, ଆହୁରି ବହୁତ କିଛି ତାଳପତ୍ର ପୋଥି ସମୟ ଚକ ତଳେ ନିଷ୍ପେଷିତ ହୋଇ କାଳକ୍ରମେ ଯେ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଇ ନଥିବ କିମ୍ବା ଲୋକଲୋଚନ ଗୋଚରକୁ ଆସିନଥିବ, ଏ କଥା କିଏ ଅବା କହିପାରିବ ? ତାହା କେବଳ ପ୍ରଭୁ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ଚରମ ପୁରୁଷ ହିଁ ଜାଣନ୍ତି । ତାଙ୍କର କରୁଣା ଓ କଲ୍ୟାଣ ନ ପାଇଲେ, ସେସବୁ ସାଧାରଣ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କ ମାନସପତ୍ତରେ ପ୍ରତିଭାତ ହେବା ଆଦୌ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ, ସମ୍ଭବପର ହୋଇ ନ ପାରେ ମଧ୍ୟ ।

ତେବେ ମୂଳରୁ ଆମର ପ୍ରଶ୍ନ ଥିଲା କାହିଁକି ଆଜିର ଏହି ମହାପୁଣ୍ୟ ଲଗ୍ନରେ ଏହି ପ୍ରାଚୀନ ତଥ୍ୟପୁର୍ଣ୍ଣ ପୁଣ୍ୟଭୂମିରେ କ୍ଷିତିଜ୍ୟୋତିଃ ଶାନ୍ତିଯଜ୍ଞ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଅଛି ? କାହିଁକି ? ଏହି କାହିଁକିର ଉତ୍ତରରେ ଏଠାରେ ସଂକ୍ଷେପରେ କିଛି ଆଲୋଚନା କରାଯିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅବଶ୍ୟ ରହିଛି । ବହୁ ପ୍ରାଚୀନ କାଳରେ ଜଣେ ବୀର ରାଜା ଉଭୟ ଶିବ ଓ ଶକ୍ତିଙ୍କର ଉପାସନା ପାଇଁ ଓ ତପସ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ ଏ ଅଞ୍ଚଳର ନିବିଡ଼ ଅରଣ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ସେ ସମୟର ଏକାଧିକ ବେଦଜ୍ଞ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପଣ୍ଡିତଙ୍କର ପରାମର୍ଶରେ ତପଶ୍ଚରଣ ପାଇଁ ଏହି ନିବିଡ଼ ଅରଣ୍ୟ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ସ୍ଥାନବୋଲି ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ । ତେଣୁ ପାତ୍ର, ମନ୍ତ୍ରୀ, ରାଜ ପାରିଷଦ ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କର ବାରଣ ସତ୍ତ୍ୱେ ହିଂସ୍ରକନ୍ତୁ ସଙ୍କୁଳ ଯଞ୍ଚ ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟକୁ ନିଶାନ୍ଧରେ ଏକାକୀ କୌପିନୀ ଧାରଣ କରି ପ୍ରବେଶ କଲେ । ଲତାକୁଞ୍ଜ ସଙ୍କୁଳ ଯଞ୍ଚ ଅରଣ୍ୟର ମଧ୍ୟ ଭାଗରେ ସେ ବ୍ରାହ୍ମ ପୁରୁଷରେ ଗୋଟିଏ ବିଶାଳ ବଟବୃକ୍ଷମୂଳରେ ମୟିର ତୁଲ୍ୟ ଏକ ଉଚ୍ଚହୁଙ୍କା ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ । ସେହି ଉଚ୍ଚହୁଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାଭନୀଳରଶ୍ମୀ ନିର୍ଗତ ହେବା ସହିତ ଓଁକାର ଉଚ୍ଚାରଣ ଶବ୍ଦ ସେ ଦେଖିବାକୁ ଓ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲେ । ରାଜା ସ୍ତମ୍ଭୀତହୋଇ ସେଠାରେ କିଛି ସମୟ ଖସିବ ପରି ନିଶ୍ଚଳ ହୋଇ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ରହିଲେ । କିଛି ସମୟ ପରେ ଉଚ୍ଚହୁଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ତ୍ରିଶୁଳଧାରୀ ଜଟାମୁକୁଟ ମଣ୍ଡିତ ସର୍ପବିଭୂଷିତ ଜଣେ ଯୋଗୀଙ୍କର ଆବିର୍ଭାବ ହେବାର ସେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ । ତା'ର କିଛି ସମୟ ଉତ୍ତାରୁ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଜଣ ଜଣ ହୋଇ ନଅ ଜଣ ଦେବୀ ପ୍ରତିମା ଆସି ଉଭା ହେଲେ । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ସେହି ପରମଯୋଗୀଙ୍କୁ ଭୂମିଷ୍ଠ ପ୍ରଣାମ କଲାପରେ ଯୋଗୀ ଅଭୟ ମୁଦ୍ରାରେ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଇ ସ୍ଥିତ ହସି ହସି ଆଖି ନଦ୍ୱାଲ କହିଲେ : ଦେବୀ ! ଦେଖ । ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଆମର ପରମଭକ୍ତ ଏହି ବ୍ରାହ୍ମ ପୁରୁଷର ଶୁଭକ୍ଷଣରେ ଉପସ୍ଥିତ । ତୁମେମାନେ ତାଙ୍କର ସହାୟ ହୁଅ ଓ ନିର୍ବିମ୍ବରେ ତାଙ୍କୁ ତପଶ୍ଚରଣ କରିବାର ସକଳ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦିଅ । ଏବେ ମୋ'ର ସମୟ ଉପନୀତ । ମୁଁ ଏକାଗ୍ରବନକୁ ଗମନ କରିବି ଓ ଯଥା ସମୟରେ ଏଠାରେ ଆସି ପୁଣି ଉପନୀତ ହେବି । ଏହାକହି ଯୋଗୀ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇଗଲେ ଓ ଦେବୀ ମାନଙ୍କ କଲ୍ୟାଣରୁ ସେହି ବଟବୃକ୍ଷ ମୂଳରେ ଆପଣାଛାଏଁ ଗୋଟିଏ ପଥରଚଟାଣ ଓ ଚଟାଣ ଉପରେ ବ୍ୟାଗ୍ରଚର୍ମ, କମଣ୍ଡଳ ଓ ଆଶାବାଡ଼ି ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେଲା । ସାହସୀ ବୀର ରାଜାଙ୍କ ତନୁମନପ୍ରାଣ ଆନନ୍ଦରେ ପୁଲକିତ ହେଲା ।

ରାଜା ନିକଟରେ ପ୍ରସାହିତ କଳକଳ ନାଦିନୀ ଗିରି ନିର୍ଝରିଣୀରେ ପ୍ରାତକୃତ୍ୟ ଓ ସ୍ୱାନାଦି ଶୌଚକର୍ମ ସମାପନାନ୍ତେ ପଥର ଚଟାଣକୁ ଉଠି ବାଘଛାଲରେ ବସି କମଣ୍ଡଳଜଳରେ ଆଚ୍ଚମନ କରି ଆଶାବାଡ଼ି ଅବଲମ୍ବନ କରି ତପସ୍ୟା ରତ ହେଲେ । 'ଓଁ ନମଃ ଶିବାୟ !' ଉଚ୍ଚାରଣ ସହିତ ନିମାଳିତ ଚକ୍ଷୁରେ ସେ ତପଶ୍ଚରଣ କରୁକରୁ ସମାଧି ହୋଇଗଲେ । ଦିନ ପରେ ଦିନ, ମାସ ପରେ ମାସ, ବର୍ଷପରେ ବର୍ଷ ବିତିଗଲା । କାଳ ଚକ୍ରର ଆବର୍ତ୍ତନରେ ଯଥାକାଳ ଉପନୀତ ହେଲା । ସେ ଦିନ ଥିଲା

ପାଲଗୁନ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ରଜନୀ । ନିତ୍ୟ ବୃନ୍ଦାବନରେ ନିତ୍ୟ ରାସମୟୀ ରାଧା ଓ ନିତ୍ୟକୃଷ୍ଣଙ୍କର ବସନ୍ତ ରାସର ଶେଷ ରଜନୀ । ରାତି ପ୍ରଭାତ ହେବାକୁ ଅଳ୍ପ ସମୟ ବାକି ଥାଏ । ବ୍ରାହ୍ମ ମୁହୂର୍ତ୍ତ । ଦେବଦେବ ମହାଦେବ ମଞ୍ଚା ଉପରେ ଆବିର୍ଭୂତ ହେଲେ । ରାଜାଙ୍କର ତପସ୍ୟା ଭଗ୍ନ ହେଲା । ଚକ୍ଷୁଭଙ୍ଗୀକିତ ହେଲା । ସେ ମଞ୍ଚାସୀନ ଶିବ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିବା ମାତ୍ରେ ନତଜାନୁହୋଇ ଭୂମିଷ୍ଠ ପ୍ରଣାମ କଲେ । ତାଙ୍କ କଣ୍ଠରୁ ସ୍ଵତଃ ନିଃସୃତ ହେଲା : ହେ ମଞ୍ଚେଶ୍ଵର ଦେବ ! ଆପଣ ଏ ଅଧମ ସେବକକୁ କଲ୍ୟାଣ କରି ଧନ୍ୟ କରନ୍ତୁ । ଶିବ ମହାଦେବ କହିଲେ : ବସା ! ତୋର ତପଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟାରେ ମୁଁ ଅତୀବ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ । ତୋ'ର ଅଭୀଷ୍ଟ ବର ପ୍ରାର୍ଥନା କର । ଅବଶ୍ୟ ଲାଭ କରିବୁ । ରାଜା କହିଲେ : ହେ ଦେବ ମଞ୍ଚେଶ୍ଵର ! ଆପଣ ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଅବସ୍ଥାନ କରନ୍ତୁ । ଶିବ କହିଲେ ତଥାସ୍ତୁ । ରାଜା କହିଲେ : ହେ ମଞ୍ଚେଶ୍ଵର ଦେବ ! ପୂର୍ଣ୍ଣିମାରାତ୍ରିର ଅବସାନ ଘଟିଛି । ଆଜି ଚୈତ୍ର ମାସ, କୃଷ୍ଣପକ୍ଷର ପ୍ରତିପଦା ତିଥି । ଆପଣ ଏ ଅଧମ ପୁତ୍ରକୁ ଏତିକି କରୁଣା କରନ୍ତୁ ଯେପରି ଏହି ଅଞ୍ଚଳ ଶୈବ, ଶାକ୍ତ ଓ ବୈଷ୍ଣବ - ଏହି ତିନି ମତରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହେବ ଏବଂ ସ୍ଵୟଂ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଏଠାକୁ ଶୁଭାଗମନ କରି ଏଠାରେ ପ୍ରତିପଦାଠାରୁ ଚତୁର୍ଥୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାରିଦିନ ପାଇଁ ଯଜ୍ଞାନୁଷ୍ଠାନ କରି ମୋ' ଶିତି (ଶରୀର ବା ପିଣ୍ଡ) ର ଜ୍ୟୋତିଃ (ଆତ୍ମା)ର ଶାନ୍ତି ବିଧାନ ପାଇଁ ଯଜ୍ଞ ଓ ସତସଜ୍ଞ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରି ମୋ'ର ଆତ୍ମାର ଉତ୍ତରଣରେ ସହାୟକ ହେବେ । ଶିବ ସ୍ଥିତ ହସି ଲଳିତ କୋମଳ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ : ବସ ! ତା' ଅବଶ୍ୟହେବ । ସେତେଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁମର ଆତ୍ମା ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଅବଶ୍ୟ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଥିବ । ଯଥାକାଳରେ ତୁମର ଇଚ୍ଛା ଭଗବାନ କେଶବ ନିଶ୍ଚୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବେ । ସେ ଦାୟିତ୍ଵ ମୋ'ର ଏବଂ ନବ ଦେବୀଙ୍କର । ଶିବ ମଞ୍ଚାସୀନ ଥିଲେ ଏବଂ ମଞ୍ଚାର ନିମ୍ନରେ ନଅଜଣ ଦେବୀ ଆବିର୍ଭୂତ ହେଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସାତଜଣ ସପ୍ତସତୀ, ଜଣେ ମା' ପାଟଦେବୀ ହାତୁବାଇ ଓ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଗ୍ରାମଦେବତୀ ମା' ଓଗାଳମଣୀ ନାମରେ ଏ ଯାବତ୍ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଯଥାବିଧି ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା ପାଇ ଆସୁଛନ୍ତି ।

ଆଜି ସେହି ଶୁଭଦିନ ଉପନୀତ । ତେଣୁ ଏହି ଶୁଭଦିନର ଶୁଭଲଗ୍ନରେ ଚରମପୁରୁଷ ଶ୍ରୀକେଶବଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ସଦିଚ୍ଛା ଓ ଆଶୀର୍ବାଦରୁ ଏହି ପୁଣ୍ୟଭୂମିରେ ଶିତିଜ୍ୟୋତିଃ (ଆତ୍ମା) ଶାନ୍ତିଯଜ୍ଞ ସହିତ ସତସଜ୍ଞ ମହୋତ୍ସବ ଯଥାବିଧି ବୈଦିକ ବିଧିବିଧାନ ଅନୁସାରେ ଚାରିଦିନ ପାଇଁ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଅଛି । ମହାପୁରୁଷ ଅତ୍ୟୁତାନନ୍ଦଙ୍କ ରଚିତ ମାଳିକା, ଗୀତା, ସଂହିତା ଆଦିର ଅପ୍ରକାଶିତ ଅଂଶରୁ କଟିପୟ ପଢ଼ିଭଜାର ଓ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରି ଏଠାରେ ଏହି କାଳର ସମୁଚିତ ସୂଚନା ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି -

**‘ଭୁବନଶତ ସପ୍ତଦଶ  
 ସାଲୟେ ହୋଇବ ପ୍ରବେଶ ।  
 ବେଦଗ୍ରହରେ ଅଙ୍କ ହେବ  
 ସେ ଅଙ୍କେ ହୋଲିକା ପରବ ।  
 ମଧୁମାସର କୃଷ୍ଣ ପକ୍ଷ  
 ପ୍ରତିପଦାର ସ୍ଵସ୍ଥ ଲକ୍ଷ୍ୟ ।  
 ଚନ୍ଦ୍ରବାସରେ ଶିତିଜ୍ୟୋତିଃ  
 ଶାନ୍ତିଯଜ୍ଞରେ ଆତ୍ମାଶାନ୍ତି ।  
 କରିବ ଚରମ ପୁରୁଷ  
 ଶୁଣହୋ ଶିଷ୍ୟ ରାମ ଦାସ ।’**

ଅତ୍ୟୁତାନନ୍ଦ ନିଜ ଶିଷ୍ୟ ପ୍ରବର ରାମଦାସଙ୍କୁ ସମୋଧାନ କରି କହୁଛନ୍ତି ଯେ, ଭୁବନ (ଚଉଦ)ଶତ (ଶହ), ସପ୍ତଦଶ (ସତର) ସାଲ ପ୍ରବେଶ ହେବ । ଅର୍ଥାତ୍ ୧୪୧୭ ସାଲ ପ୍ରବେଶ ହେବ । ବେଦ (ଚାରି) ଗ୍ରହ (ନଅ) ଅର୍ଥାତ୍ ୪୯ ଅଙ୍କ ହେବ । ଅର୍ଥାତ୍ ଗଜପତି ଦିବ୍ୟସିଂହଦେବଙ୍କର ୪୯ଅଙ୍କ ହେବ । ସେହି ଅଙ୍କ ଓ ସେହି ସାଲର ହୋଲିପର୍ବ ଅର୍ଥାତ୍ ମଧୁମାସ (ଚୈତ୍ରମାସ) କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ପ୍ରତିପଦା ତିଥିରେ, ଚନ୍ଦ୍ରବାସ ଅର୍ଥାତ୍ ସୋମବାରରେ ଚରମପୁରୁଷଠାକୁର ଶ୍ରୀକେଶବଚନ୍ଦ୍ର ଶିତିଜ୍ୟୋତିଃ ଶାନ୍ତିଯଜ୍ଞ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରି ରାଜାଙ୍କର ଆତ୍ମାର ଶାନ୍ତିବିଧାନ କରିବେ ।

ପୁଣି ଅନ୍ୟତ୍ର -

**‘ଏକାଦଶମାସ ଥିବ ଦିନ ଦଶସାତ  
 ଶିବ ପୂଜନ ବାରରେ ନଥିବ ଆଘାତ ।  
 ସିଂହରେ ଖେଳିବ ଚନ୍ଦ୍ର ସଉର କୁମ୍ଭରେ  
 ପ୍ରତିପଦା ପୁରୁବପାଲଗୁନୀ ନକ୍ଷତ୍ରରେ ।  
 ଗଡ଼ସାହି ଠାବରେ ଯେ ଯଜ୍ଞ ଆରମ୍ଭିଣ**

**ମଞ୍ଚନାଥ ଦେବ ଏଥି ସର୍ବ ପୁରାତନ ।  
ଫିଟିବ ଗୁପତଗାଥା ଥୟ ହେବ ପ୍ରାଣ,  
ଶାନ୍ତିଯଜ୍ଞ ଆରମ୍ଭିବ ଦେବ ଆର୍ତ୍ତତ୍ରାଣ ।'**

ଅର୍ଥାତ୍ : ବର୍ଷର ଏକାଦଶ ମାସ-ବୈଶାଖରୁ ଗଣି ଆସିଲେ ଫାଲ୍‌ଗୁନ ମାସ, ଦଶସାତ (୧୦+୭=୧୭) ଅର୍ଥାତ୍ ସତର ଦିନରେ (ସୂର୍ଯ୍ୟାୟଣମତରେ କ୍ରମ ଦି୧୭ନରେ), ଶିବ ପୂଜନ ବାର ଅର୍ଥାତ୍ ସୋମବାରରେ, ଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହ ରାଶିରେ ଥିବା ସମୟରେ, କ୍ରମରାଶିରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଥିବା କାଳରେ, ପୂର୍ବ ଫାଲ୍‌ଗୁନୀ ନକ୍ଷତ୍ରରେ, ପ୍ରତିପଦା ତିଥିରେ ଗଡ଼ସାହି (ବର୍ତ୍ତମାନର ନାମ ଚକେଇସିଆଣି) ଗ୍ରାମରେ ମଞ୍ଚନାଥ ଦେବ ନାମକ ସର୍ବପୁରାତନ ଶୈବପୀଠ ଅଞ୍ଚଳରେ ଆର୍ତ୍ତତ୍ରାଣ ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁ କେଶବ ଶାନ୍ତିଯଜ୍ଞ ଆରମ୍ଭ କରିବେ ଏବଂ ଏ କ୍ଷେତ୍ରର ଗୁପ୍ତଗାଥାର ଗଣି ଫିଟିଯିବ ଓ ତାହା ସର୍ବସାଧାରଣ ଆବାଳବୃଦ୍ଧବନୀତା ଜାଣିଲେ ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣ ଅଥୟ ନ ହୋଇ ଥୟ ହେବ । ତେଣୁ, ଏହି ଦିନକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଅତି ପୁରାତନ କାଳରେ ଦେବଦେବ ମହାଦେବ ମଞ୍ଚନାଥ ଦେବ ତପଃଚାରୀ ରାଜାଙ୍କୁ ଯଥାକାଳ ବୋଲି ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ ବୋଲି ଆମର ଦୃଢ଼ ମତ ଅଟେ ।

କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ । ମହାପୁରୁଷ ଅତ୍ୟୁତ୍କଳର ଚାତୁର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣଠାରୁ ତାଙ୍କ ରଚନାରୁ ଠାବ କରି ଏଠାରେ ସଂଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି -

**'ବିଂଶ ବିଂଶ ଅଧ ମସିହା ହେବ  
ତିନି ମାସ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଖ ଥିବ ।  
ବେଦ ସଂଖ୍ୟା ଦିନ ଧରି ଚାଲିବ  
କେତେ ଗୋପନ କଥାକୁ ଖୋଲିବ ।'**

ବିଂଶ (୨୦) ବିଂଶ ଅଧା (୧୦) ମସିହା ଅର୍ଥାତ୍ ୨୦୧୦ ମସିହା ହେବ । ତିନିମାସ କହିଲେ ମାର୍ଚ୍ଚମାସ, ବ୍ରହ୍ମ (ଏକ) ଚାରିଖ ଥିବ । ଅର୍ଥାତ୍ ୨୦୧୦ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସର ଏକ ଚାରିଖରେ ଯଜ୍ଞ ବେଦସଂଖ୍ୟା (୪) ଦିନ ଧରି ଚାଲିବ, ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ ଚାରିଖରୁ ଚାରି ଚାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାରିଦିନ ଧରି ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଚାଲିବ ଓ ତଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଗୋପନକଥା ଶୁଭିଗୋଚର ହେବ । ଆଜି ଅତ୍ୟୁତ୍କଳ ରଚନାର ସତ୍ୟତା ପ୍ରତିପାଦିତ ହେଉଅଛି ।

ସୁଧାକନ! ଏବେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସାମାନ୍ୟ ସୂଚନା ଦେଇ ଏହା ସମାପ୍ତ କରାଯାଉଛି । ଏ କ୍ଷିତିଜ୍ୟୋତିଃ ଶାନ୍ତିଯଜ୍ଞ ଓ ସତସଙ୍ଗ ମହୋତ୍ସବ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ସ୍ୱୟଂ ଠାକୁର ଶ୍ରୀକେଶବଚନ୍ଦ୍ର ଉପସ୍ଥିତ ରହି ସମବେତ ଜନତାକୁ କରୁଣା ଓ କଲ୍ୟାଣ କରିବେ । ସେଥି ନିମନ୍ତେ ସେ ସପ୍ତଫଣୀ ନାଗ ଆସନରେ ଉପବେଶନ କରିବେ । ଏହାର ଚାତୁର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ପୀଠରେ ପଦ୍ମପୁଷ୍ପ ଆକୃତିର ଆସନ ଉପରେ କୁଣ୍ଡଳାକାରରେ ରହି ସାତଗୋଟି ଫଣୀଯୁକ୍ତ ନାଗ ଫଣୀଚେକି ରହିଥିବ । ପ୍ରଭୁପାଦ ଠାକୁର ଶ୍ରୀକେଶବଚନ୍ଦ୍ର ତହିଁରେ ବିଜେ ହୋଇ ଉପବେଶନ କରିବେ । ଏହା ଏକ ସାଙ୍କେତିକ ଆସନ । ଏହା ଏହି ସଙ୍କେତ ଦିଏ ଯେ, ନାଗ ସର୍ପ ଅର୍ଥାତ୍ କାଳ । ସପ୍ତଫଣୀର ଅର୍ଥ ସପ୍ତ କାଳ । ସପ୍ତକାଳ ଉପରେ ବସି ମହାକାଳ ଜଗତକୁ କାଳର କରାଳ ସପ୍ତକବଳରୁ ରକ୍ଷା କରିବାର ଗୁରୁଦାୟିତ୍ୱ ବହନ କରିବେ ଓ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱର ଅଶେଷ କଲ୍ୟାଣ ସାଧନ କରିବେ । ଯେଉଁମାନେ କାତିଧର୍ମ ବର୍ଣ୍ଣ ଆଦିର ବୈଷମ୍ୟ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ନିରହଂକାର ଓ ନିଷ୍ପକଟ ମନପ୍ରାଣହୃଦୟରେ ଶରଣାଗତ ହୋଇ ବରଣାଶ୍ରିତ ହେବେ ସେମାନେ କାଳର କରାଳ ଦାଉରୁ ସୁରକ୍ଷିତ ହୋଇ ରହିବେ ହିଁ ରହିବେ - ଏଥିରେ ତିଳେ ମାତ୍ର ସନ୍ଦେହର ଅବକାଶ ନାହିଁ ।

**ଦେବୀଃ ଶାନ୍ତିଃ ! ଅନ୍ତରାକ୍ଷଃ ଶାନ୍ତିଃ ! ପୃଥିବୀ ଶାନ୍ତିଃ ! ଆପଃ ଶାନ୍ତିଃ ! ଓଷଧୟଃ ଶାନ୍ତିଃ !  
ବନସ୍ପତୟଃ ଶାନ୍ତିଃ ! ବିଶ୍ୱଦେବାଃ ଶାନ୍ତିଃ ! ବ୍ରହ୍ମ ଶାନ୍ତିଃ ! ସର୍ବଂ ଶାନ୍ତିଃ ! ଶାନ୍ତିରେବ ଶାନ୍ତିଃ !**

ସା ମା ଶାନ୍ତିରେଧୁ !!

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ! ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ! ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ !!

**ଶ୍ରୀକେଶବାର୍ପଣମସ୍ତୁ !!!**

**ଡା ୧୩୩୨୦୧୦ରିଖ  
ସୋମବାର**

**କ୍ଷିତିଜ୍ୟୋତିଃ ଆଶ୍ରମ,  
ଅତ୍ୟୁତ୍କଳୁ ବ୍ରହ୍ମସଂଘ,  
ବିଶ୍ୱଭ୍ରାତୃତ୍ୱ ଦିବ୍ୟାୟା ପରିଷଦ୍ ପରିବାର,  
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକ୍ଷେତ୍ର, ମାହାଜା, ଜି : କଟକ ॥**